

5.5.2021

Eduskunnan sivistysvaliokunnalle

Asia: Valtioneuvoston koulutuspoliittinen selonteko

Yksityisten ammatillisen koulutuksen järjestäjien verkosto toimii tehokkaasti ja vastaa joustavasti työelämän tarpeisiin

Eduskunnan käsittelyssä olevassa valtioneuvoston selonteossa on toimenpide-ehdotuksia ja linjauksia, jotka toteutuessaan heikentäisivät erikoistuneiden yksityisten koulutuksen järjestäjien toimintaedellytyksiä. Toivomme, että niihin voidaan vaikuttaa selonteon eduskuntakäsittelyssä.

On erityisen tärkeää huomioida, että suurin osa ammatillisen koulutuksen järjestäjistä on yksityisoikeudellisia toimijoita eli osakeyhtiöitä, yhdistyksiä tai säätiöitä ja jopa yli 60% opiskelijoista on aikuisia. Nämä tosiasiat ovat jääneet liian pienelle painoarvolle valtioneuvoston koulutuspoliittisessa selonteossa.

Selonteossa on aivan liian pienellä painoarvolla elinkeinoelämän osaamistarpeet ja yksityisten koulutuksen järjestäjien toiminnan edellytykset. Nämä ovat keskeisiä asioita työvoimatarpeiden tyydyttämisessä ja ammatillisen koulutuksen tehokkaassa ja joustavassa järjestämisessä koko maassa.

Ammatillinen koulutus tukee alueiden elinvoimaa ja työllisyyttä

- Selonteossa ei tunnisteta riittävästi ammatillisen koulutuksen merkitystä osaajatarpeisiin vastaamisessa, alueiden elinvoiman keskeisenä tuottajana eikä elinkeinoelämän kilpailukyvyyn turvaajina. Joustava elinkeinoelämän tarpeisiin vastaava koulutus parantaa tehokkaasti työllisyyttä. Selonteossa tulisi nostaa elinkeinoelämän työvoiman osaamistarpeet voimakkaammin esiin.

Lyhyt- ja täsmäkoulutus tehokasta täydennyskoulutusta

- Osaamistasoa ja yksilöiden työmarkkinakelpoisuutta voidaan nostaa tehokkaasti vahvistamalla ammatillista osaamista täydentämällä perusosaamista täydennyskoulutuksella. Tämä on myös yritysten tarpeita vastaavaa toimintaa: syvennetään osaamista ja koulutetaan juuri tarvittavia osa-alueita.

Rahoitusjärjestelmän tulisi tukea täsmäkoulutusta

- Tuoreessa VTV:n ammatillisen koulutuksen reformin tarkastusraportissa esitetään, että tarjolla tulisi olla enemmän lyhytkestoista ja työelämätarpeista lähtevää koulutusta. Rahoituksen tulisi kannustaa myös tutkinnon osia pienempien kohdennettujen koulutuskokonaisuuksien järjestämistä. Tälle täsmäkoulutukselle on tilausta ja tarve vain kasvaa, kun työelämä jatkuvasti muuttuu.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot syventävät ammatillista osaamista

- Perustutkinnot ovat tärkeitä, mutta vähenevien nuorisoikäryhmien Suomessa, jossa elinikäinen oppiminen ja aikuisena oppiminen korostuvat, ammatti- ja erikoisammattitutkinnot nousevat yhä keskeisempään rooliin. At/eat- opinnoilla täydennetään ammatillista peruskoulutusta ja työmarkkinakelpoisuutta.

Yhteisiin tutkinnon osiin joustavuutta

- Yhteisien tutkinnon osien lisääminen ammatillisen koulutuksen tutkintoihin on perusteltua sellaisille henkilöille, jotka tahtovat jatkaa esimerkiksi korkea-asteelle. Suurin osa ammatillisen koulutuksen suorittajista on kuitenkin aikuisia. Aikuisille suunnatun ammatillisen koulutuksen on tähdättävä nopeaan työllistymiseen uusilla osaamisalueilla. Yhteiset opinnot tulisi olla joustava osa tutkintoja, ei pakollisia kaikille.

Koulutuksen laatu ja vaikuttavuus tärkeämpää kuin määrä

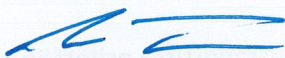
- Selonteon yhtenä toimenpidetavoitteena on, että koulutuksen järjestäjiä on oleellisesti nykyistä vähemmän. Tämä tavoite ei tue monipuolista, kattavaa ja joustavaa järjestäjäverkostoa. Nykyiset pienet ja keskiuuret yksityiset koulutuksen järjestäjät pystyvät isoja yksiköitä ketterämmin ja tehokkaammin vastaamaan muuttuviin työmarkkinoiden tilanteisiin.

Laaja ja monipuolinen ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkko on erittäin tärkeä osa koulutusjärjestelmäämme. Sillä varmistetaan osaavan työvoiman saanti elinkeinoelämän tarpeita vastaavasti. Myös em. VTV:n tarkastuksessa nostettiin esille ongelmana se, että koulutuksen järjestäjäverkosto on yksipuolistumassa: "Ammatillisen koulutuksen keskittyminen pelkästään suuriin koulutusorganisaatioihin yksipuolistaa koulutusrakennetta ja voi johtaa elinkeinoelämän näkökulman heikkenemiseen koulutuksessa."

Työtehoseura ry on vuonna 1924 perustettu yleishyödyllinen yksityinen yhdistys, jonka toiminnan tavoitteena on ollut, ja on edelleen suomalaisen työn tuottavuuden kasvu ja resurssitehokkuus. Tätä toiminta-ajatusamme toteutamme järjestämällä valtakunnallisesti ammatillista koulutusta ja toteuttamalla eri alojen tutkimus & kehityshankkeita työn tuottavuuden kehittämiseksi. Meillä on vuosittain noin 7500 eri alojen opiskelijaa ja olemme mukana noin sadassa T&K -hankkeessa, joista osa kansainvälisiä hankkeita. Työntekijöitä meillä on noin 200. Opiskelijoistamme noin 30-40% on maahanmuuttajataustaisia ja noin 90% aikuisopiskelijoita.

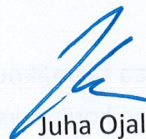
Toivomme, että nämä kannanotot otetaan huomioon selonteon eduskuntakäsittelyssä.

Työtehoseura ry:n hallitus

Arto Tiitinen

hallituksen puheenjohtaja

Juha Ojala

toimitusjohtaja